

UNHCR

Агентство ООН у справах біженців

ВПО ТА ПОСТРАЖДАЛІ ВІД КОНФЛІКТУ ОСОБИ ДАЙДЖЕСТ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2017

2126 бенефіціарів отримали первинну юридичну допомогу

471 справа знаходиться на розгляді у судах

СУДОВІ СПРАВИ ЗА ВИДАМИ ЗВЕРНЕНЬ:

456 моніторингових визитів

1824 особи отримали інформацію щодо проблем захисту

53 особи з особливими потребами отримали індивідуальну допомогу

ГОЛОВНЕ

- Постанова № 689, прийнята у вересні, передбачає низку змін. Так, вона надає переселенцям право знімати готівку з карт Ощадбанку у будь-якому банкоматі, а також можливість для ВПО з особливими потребами отримувати пенсії та інші соц виплати з доставкою додому через Укрпошту. Водночас, вона вимагає від усіх ВПО, які отримують соціальні виплати або адресну допомогу, проходити фізичну ідентифікацію в Ощадбанку. Раніше така вимога стосувалася лише пенсіонерів. Це є досить проблематичним для ВПО через обмежену кількість відділень Ощадбанку в регіонах, які щільно заселені переселенцями, та здатність відділень обслуговувати таку кількість ВПО. Процедура щодо зазначених змін до сих пір розробляється.

- Неправильне тлумачення розпорядження № 1085-р, так само, як і обмеження, зазначені у ній, призводить до виникнення ускладнень у отриманні довідки ВПО для певної кількості осіб, які постраждали внаслідок конфлікту, так само, як і для отримання ними адресної допомоги чи пенсії.

- Кількість запитів на юридичну допомогу з питань соціальних виплат продовжує зростати: у вересні по первинну юридичну допомогу з цим питанням звернулося 92% бенефіціарів, у липні таких звернень було 82%.

- БФ «Право на захист» випустив Моніторинговий звіт «Перетин лінії зіткнення через КПВВ» за червень-липень 2017.

РЕЄСТРАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЯ ВПО

Загальна кількість офіційно зареєстрованих ВПО поступово збільшувалася з липня (1 592 982 на 25 вересня проти 1 586 135 на 28 серпня та 1 584 646 станом на 24 липня). На обласному рівні відчутні зміни щодо кількості офіційно зареєстрованих ВПО спостерігалися лише у Донецькій, Луганській та Дніпропетровській областях (збільшення на 4 877 та 1 009 осіб та зменшення на 1 998 осіб відповідно). Такі коливання зумовлені, в основному, постійним процесом верифікації, видаленням подвійних записів, перереєстрацією ВПО, довідки яких були скасовані, та міграцією ВПО між населеними пунктами через роботу, житло, доступ до послуг та транспорт. Актуальною залишається проблема реєстрації ВПО. Питання з доступом до реєстрації ВПО складають 19% від загальної кількості запитів на надання первинної правової допомоги.

у більшості населених пунктів офіси державної міграційної служби (ДМС) вилучають паспорти на цей період (крім Донецької області, де паспорти вилучаються не на весь період перевірки, а лише на короткий період безпосередньо для вклеювання фотографії у паспорті).

Через високу кількість відвідувачів та недостатню кількість персоналу / технічну спроможність територіальних відділень ДМС в Донецькій та Луганській областях, а також у м. Харков та Барвінківському районі Харківської області зафіксовано обмежений доступ до ДМС. Для того, щоб подати документи ВПО іноді змушені очікувати до 6 днів. Для отримання міжнародних паспортів потрібно чекати до трьох місяців.

ВПО продовжують звертатися до БФ «Право на захист» по допомогу з питань, пов'язаних із отриманням документів про народження та смерть людей, які постійно проживають на НКУУТ.

Кількість запитів на надання первинної та вторинної правової допомоги з питань, пов'язаних з оформлення документів залишається практично такою ж, як і в серпні: 9% і 32% бенефіціарів відповідно. Додаткова перевірка ВПО та інших осіб, які отримали свої паспорти на тимчасово непідконтрольній уряду України території (НКУУТ), залишається складною, оскільки цей процес вимагає додаткових документів або свідків. Процедура може зайняти до двох місяців, і є випадки повної або часткової відсутності додаткових документів, що підтверджують особу. Внаслідок цього люди мають обмежений доступ до значної кількості послуг, обмежені у свободі пересування, оскільки

ID картка для молодого ВПО у Харкові

Ця публікація була розроблена за підтримки Агентства ООН у справах біженців (UNHCR) в рамках проекту «Адвокація та правова допомога ВПО»

СОЦІАЛЬНІ ВИПЛАТИ ТА / АБО ПЕНСІЇ

Виплата соціальних пільг та пенсій залишається головною проблемою серед ВПО. Кількість запитів на юридичну допомогу з цих питань продовжує стабільно зростати. Так, по первинну юридичну допомогу з цих питань звернулися 92% бенефіціарів, тоді як 80% потребували вторинної юридичної допомоги. Основні причини звернень пов'язані з прив'язкою виплат до реєстрації ВПО та обтяжливим механізмом перевірки, метою якого є зменшення навантаження на державний бюджет України за рахунок затримки та невивлат ВПО. Іншими причинами залишаються часті зміни у законодавстві, відсутність уніфікованих інструкцій та процедур, некомпетентність / дезорганізація працівників державних установ та Ощадбанку, а також відсутність координації між ними.

- Окрім цих проблем, доволі гостро стоїть питання вільного трактування норм діючого законодавства працівниками управлінь соціального захисту населення, які посилюються на перелік місцевостей у розпорядженні № 1085-р при визначенні, чи має право людина бути зареєстрованою як ВПО та отримувати пільги, передбачені законодавством. Внаслідок цього деякі ВПО стикаються з новими проблемами щодо отримання адресної допомоги, а у деяких випадках – мають труднощі з отриманням довідки ВПО. Зокрема, Управління соціального захисту населення (УПСЗН) не призначають адресну допомогу переселенцям із населених пунктів, які насправді знаходяться на НКУУТ або уздовж лінії розмежування, але не включені до наказу №1085 (Староласпа Бойківського

району, Невельське, Первомайське та Нетайлове Ясинуватського району, Зайцеве Бахмутського району, Новогнатівка Волноваського району, Солодке, Желанне та Карлівка Мар'їнського району Донецької області, Золоте-5 та Новозванівка Попаснянського району Луганської області). До того ж, деякі УПСЗН у Донецькій області навіть відмовляються реєструвати таких людей як ВПО.

- Крім того, деякі УПСЗН у Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій та Донецькій областях відмовляють у призначенні адресної допомоги ВПО через неправильне використання переліку місцевостей у розпорядженні № 1085-р, а саме не зважають на те, що хоча деякі населені пункти безпосередньо не вказані у переліку, але за адміністративним поділом підпорядковані тим населеним пунктам, які містяться у переліку.

- Трапляються випадки відхилення від процедури верифікації місця фактичного проживання ВПО: рекомендація ВПО підтверджувати фактичне проживання раз на два місяці в Веселівському районі Запорізької області, складання актів про матеріально-побутові умови без фактичної перевірки місця проживання у Біловодську Луганської області та Нікольському районі Донецької області, незалишення повідомлень щодо необхідності відвідання УСЗН у Нікольському районі Донецької області. До того ж, деякі УСЗН проводять перевірку фактичного місця проживання зі значними затримками (до двох місяців у Новоайдарському районі Луганської області) через брак палива для відвідування населених пунктів району.

- Фіксуються порушення під час фізичної ідентифікації пенсіонерів-ВПО або під час видачі готівки у відділеннях Ощадбанку: у деяких населених пунктах встановлюються додаткові вимоги (наприклад, копії документів у Кураховому, Бахмуті та Слов'янську Донецької області) або оплачувані операції від 10 до 50 грн (страхування у Бахмуті, Краматорську, Дружківці, Маріуполі та Нікольському районі Донецької області, Дніпровському та Шевченківському районах Запоріжжя, Ізюмському районі Харківської області, заміна ПІН-кодів у Покровську, Бахмуті, Краматорську, Дружківці та Мирнограді Донецької області, стягнення плати за відсутність активності за картою у Нікольському районі Донецької області, оплата за фізичну ідентифікацію у Слов'янську та Лимані Донецької області).

- В окремих населених пунктах Донецької та Луганської областей ускладнений доступ до пенсій через обмежені можливості місцевих управлінь Державного пенсійного фонду та Ощадбанку.

- Працівники більшості відділень Ощадбанку стверджують, що вони не отримали інструкцій, пов'язаних з новоприйнятою постановою № 689, що дозволяє пенсіонерам-ВПО отримувати готівку у банкоматах будь-якого банку.

ДОСТУП ДО ПРИЙНЯТНОГО ЖИТЛА

- ВПО продовжують стикатися з проблемами, що стосуються житла: високі витрати на комунальні послуги та борги у деяких колективних центрах (через відсутність індивідуальних комунальних лічильників у санаторії Дніпродзержинського металургійного комбінату у Дніпропетровській області); несприятливі умови проживання у деяких колективних центрах (два з трьох колективних центрів у Павлограді Дніпропетровської області, чий бюджет не мають коштів на рефінансування, знаходяться під ризиком закриття). До того ж, ВПО скаржаться на підвищення орендної плати у Харкові та у модульному містечку, яке розташоване у м. Павлоград Дніпропетровської області. Що стосується тих об'єктів у модульному містечку Харкова, стан яких погіршується і які вже необхідно замінити, то вони частково замінені додатковими модулями з м. Дніпра; також проводиться частковий ремонт.

- Власники колективних центрів продовжують виселяти ВПО, які мають борги за сплату комунальних послуг.

СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ

1 вересня КПВВ перейшли на осінній графік роботи - відтепер вони працюють з 7:00 до 18:30, що певною мірою знижує пропускну здатність КПВВ. Тим часом кількість людей, що перетинають КПВВ, залишається високою. Найбільш завантажені КПВВ «Мар'їнка» та «Станиця Луганська», найнижча завантаженість на КПВВ «Гнутове». Довгі черги в обох напрямках (до 1 500 чоловік) спостерігалися на КПВВ «Станиця Луганська», головним чином, через повільні перевірки та тимчасове зменшення кількості вікон (3-6 замість 8 працювали до середини вересня). Також 8 вересня водії та особи, які перетинали КПВВ «Мар'їнка» з НКУУТ на КУУТ, інформували моніторів БФ «Право на захист» про дуже довгі черги (3 ряди транспортних

засобів – до 500 машин та 700 осіб). За їх словами, понад 100 автомобілів вимушені були залишитися на ніч, щоб перейти через КПВВ. За існуючою інформацією, тривалі черги були викликані встановленням нового програмного забезпечення для реєстрації людей на контрольних пунктах на НКУУТ. 10 вересня КПВВ «Майорське» призупинило роботу приблизно на 30 хвилин через військові дії поблизу КПВВ. Відсоток запитів на надання первинної правової допомоги щодо питань, пов'язаних із свободою пересування, постійно зменшується. Однак по допомогу щодо цього питання звернулася 1/5 частина всіх бенефіціарів, тож наразі свобода пересування залишається актуальним питанням.

КПВВ «Станиця Луганська»

БФ «Право на захист» у партнерстві з HIAS – це українська некомерційна організація, яка займається захистом прав людини на захист прав людини вразливих категорій мігрантів – біженців, вимушених переселенців, осіб без громадянства та осіб, які перебувають під ризиком безгромадянства та без документів

Більше інформації на нашому сайті:

r2p.org.ua

Якщо маєте питання, будь ласка, звертайтеся: HYPERLINKmailto:pr@r2p.org.ua пр@r2p.org.ua Ми у соц.мережах:

Facebook: [right2protection](https://www.facebook.com/right2protection)

Twitter: [R2Protection](https://twitter.com/R2Protection)

Зміст матеріалу є виключно відповідальністю БФ «Право на захист» та не може використовуватися, щоб відобразити точку зору Агентства ООН у справах біженців (UNHCR)

Щоб отримати правову допомогу, будь ласка, напишіть нам на e-mail: vpl.pravo@r2p.org.ua або зателефонуйте на гарячу лінію (пн-пт 9:00-18:00):
+38 (098) 597 64 72
+38 (099) 507 50 90
+38 (063) 496 80 88